

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Kul-monostor-utca 181. szám.

Megjelen 6 lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, esütőtökön és szombaton délelőtt. Ára évnegyedre 3 fl. o. 4.

Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

A nyilvántartási cikkei sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez szíveskednek.

KIADÓ-HIVATAL:

Közép-utca, STEIN J. könyvkereskedése.

Pest, június 24. 1866

(D.) Olvastunk ugyan már arról, hogy a porosz miniszterelnöknek hobortjai vannak; mindamellett nem hiszünk, hogy csak egy bolondjában fogott volna azon végzeteljes politikához, mely míg egy esetben a porosz dinastia fejére teheti a német császári koronát, más esetben megsemmisítheti azon geográfiai fogalmat, mely a porosz állam neve alatt ismeretes.

Évek óta foly már Bismark ur gyanus készülődése, mely Poroszország katonai erejének kifejtésében, a királyi ház autocratiájának erősítésében, s a francia udvarrali gyakori érintkezésben nyilatkozott.

Midőn az 1859-iki olasz hadjáratkor a porosz politika Napoleont arra bírta, hogy a Mincio vonalon megálljon, az által, hogy Napoleon jóslata „az alpesektől az Adriáig” akkor nem teljesedhetett, egy fogantyúja maradtott fenn azon szövetségnek, melyre most Poroszország Olaszországgal léphetett. Ha 1859-ben Velence sorsa eldőlt volna, ma Bismark ur talán nem kapott volna oly hí szövetségest az olaszban, s ma Austria nem volna annyi oldalról megtámadva.

A hódítás politikája minden században megkereste magának az ürügyeket, a melyek alatt terjeszkedhetett; most a nemzetiségi eszme az, a melyet egy néhány hatalomnak sikerül kizsákmányolni azért, hogy ez ürügy alapján erősödve képes legyen leigázni népeket és nemzeteket.

Avagy a nemzetiségi eszme mellett buzgalom és apostolkodás birta-e arra Napoleont, hogy az általa meghódított s colonialis helyzetbe sülyesztett keleti népeket visszaadja önmaguknak, s a boldog Arabiát, mely mint geográfiai fogalom létezett, politikai fogalom-má tegye.

Es valjon Bismark ur mi jögon ontatja a pozeni lengyelek vérét a német nemzeti egység eszményéért.

Azon nemzetiségi eszme, a mely Bismark urat lelkesíti, nem sértene jórészt az ő lelkiismeretét, ha sikerülne Csehországot, Morvát Austriától elhódítani, s Poroszországhoz annectálni.

A nemzetiségi eszme szerencsés eszme Olasz-, Francia- és Poroszországra nézve, hol egy nemzeti egyesülés 36—40 millió lélekből álló egy ajku államot von össze éppen akkor, mikor Európa minden többi államai vegyes néptörzsekből alakultak össze, s minden többi nemzetiség, magára oly csekély, hogy ily nemzetiségi eszme alapján 6—8 millió léleknél népesebbre menő államokat összealkotni nem lehetne, és ily napfény tisztá az, hogy Európa ura a latin és german elem lenne, melynek minden többi nép gyarmatává, vagy departemen-jaivá sülyedne alá.

Angolhon, melynek anyaországa is a skótok és irek néptörzseit még nem tudta magába felolvasztani, s nagyhatalma pedig éppen idegen népekből álló gyarmatain alapzik; Oroszország, mely óriás birodalmát lengyelek, cserkeszek, tatárok, cseremizek, csuvasok, kozákok, s mindenféle elegyelegy apró népességek mozaikjából alkotta össze; Törökország, mely annyi apró s egymással sem rokonszenvező néptörzsekből áll; Austria, egy szóval szinte mindenik európai hatalom nem létezendővé vált a nemzetiségi eszme olyatani magyarázata mellett, a miképp a mostani hadjárat célja indokoltatik.

Vannak apró nemzetiségek, a melyek örömet sietnek a nagyhatalmak kelepejébe s fényes jövőt ígérnek maguknak, pedig józan észszel jól beláthatni, hogy maga a nemzetiségi eszme fényes jövőt csak nagy nemzetiségeknek adhat, s az apró nemzetiségek feladata éppen az, hogy egymással szövetségekben minél erősebb állami egységben, vagy összeköttetésbe, hogy a hatalom mérlegében a nagy nemzeti birodalmaknak ellensúlyát képezhessék, s ezáltal magokat azoknak uralma ellen biztosítsák.

Mi Poroszország fellépését nem látjuk hóbortnak, vagy tán éppen a schleswig-holsteini ügyből kifejtett perczerű háború-kér-

dések; éppen ellenkezőleg azt hisszük, hogy az a német nemzet egyesítésére alapított nagyhatalmi kérdés, mely ha diadalt nyer, Poroszországot, mint a nagy német nemzetiség urat, egyetértésben a francia és olasz, hasonlóan nagy nemzetiségek uralva, egy új és nagy világalom osztályosává teheti. Három nagy nemzetiség mindenható ura egyetértve egymással, feldarabolhatja az osztrák, orosz és angol birtokokat, s igazságos s nem igazságos változtatást tehet Európa földabroszán, s végre mint három oroszán osztozhatik végre a sok apró hűbéres nemzetiségen, mint hajdan Róma és byzancz osztozott, megölve minden más nemzetiségnek jelentékenységet, s adófizetőjévé tévé a széttagolt összes polgárzatot.

A jövőnek igen nagyszerű kérdése merül tehát fel a mostani mozgalmából, a mely valószínűleg teszi az orosz hatalom azon hihetett nyilatkozatát, miképp ő is azonnal kilépend semleges állásából, a mint Franciaország ki fog lépni.

Azt belátják, hogy Porosz- és Olaszország Austriát megsemmisíteni nem képesek, s így egy nagy európai változás Napoleon fellépése nélkül nem történhetik; de éppen ezért óvakodnak ez utóbbinak fellépése ellen, a mely a legirtózatosb világháborút vonja maga után.

Az egész kérdés az, ha valjon egy ily világ-conflagratoria éretteknak látja-e Napoleont a viszonyokat?

Ő mely alaposággal szövi terveit és trónját nem kockáztatja, s a mint 1859-ben eléggé higgadt és mérsékelt volt megállapodni a Mincio folyamánál, ugy most is a hadi szerencse játéka-hoz képest egy újabb felvonás végén megint lebecsülhetjük a függőnyöket, hogy az alatt mögöttük újabb készülődés folyjon a nagy dráma folytatására.

Nagyon valószínűleg lehet rövid fegyveres béke, de Európának nyugalma nem lesz míg vagy a napoleoni trón megint össze nem omlik, vagy Európa földabroszán nagyszerű változás nem történend.

Külföldi lapok a háboru horderejéről.

A „Saturday Review”, mely elejétől fogva inkább Poroszországhoz, mint Auszriához hajlott, és a hannoverai, hesseni és szászországi katonai séta által egészen el van ragadtatva, Poroszország valódi eredményét mégis inkább politikainak, mintsem katonainak tartja. Többi közt azt mondja: „Poroszország az osztrák tábornokok lángelméje által megálthatatik, megtörtethetők és ismét viszaszoríthatók határaiba; de a benyomás, melyet e hét nagy politikai leleplezése eszközölt, nem törölhető el. Bárhová menjenek a poroszok északi Németországban, mint barátok jönnek, nem mint ellenségek. Megmutatják, hogy csak az udvarok, nem pedig északi Németország népei vannak ellenük, és hogy ezen kis királyságok és fejedelemségek épületei korhadnak.” A „Spectator” sem tudja Bismarkot szeretni és dicsérni, de sokat fog neki megbocsátani, ha a kis-államoknak véget vet. Használó hangulathat van az „Economist”, mely azonban gondot szerzőnek tartja azt, hogy Poroszország ugyan jelentékeny államférfival, de talán tábornokokkal nem bír; hogy Austria nehezen verhető meg, és hogy egyetlen egy jelentékeny osztrák győzelem a most Bismark által elnyomott erkölcsi ellentálló elemeket az északi német középállamokban tette fogja gyújtani.

Az „Opin. National”, Napoleon herceg ismeretes lapja, egyebek közt ezt írja: Ha nem vagyunk nagy tévedésben, a kitörendő háború rettenetes lesz várakozásunk közéjük eseteivel. Poroszország nem szabadelvű, nem is forradalmias, hanem a dolgok és helyzetek hatalma, okvetlen kényszeríteni fogja, hogy azzá legyen. Miután Austria talán tartalék gondolat nélkül, mindazáltal nyilván kimondott fenntartás mellett az ő conservativismus álláspontjára lépett, a mely minden európai forradalomnak előidézője: Poroszország nem tehet egyebet, hanem át kell vennie az ellenkező szerepet, a mozgalom élére kell állnia s támpontját a haladás, mozgalom, szabadság és egyesülés minden kívánalmában kell hogy keresse, a mik Németországot oly igen felrázzák. Meg is fogja ezt bizonyára tenni, sőt részben már meg is tette. Az általános szavazási jog elfogadása, a német szövetség reformtervezete és parlament indítványozása okvetlen gondolkodásra ejtheti Németország előre

haladott gondolkozó főt. Hogy az uralkodók nem tartanak Poroszországgal, hogy azon apró hatalmakak raja, melyet elcsépprel fenyeget, Frankfurtban ellene nyilatkoztak, nagyon rendén van s nem is ragadhat senkit csodálkozásra. Amde lehetséges-e, hogy az intelligens Németország habozni fogjon sokáig, midőn előtte a választás egy felemészítő túlsúlyával agyonnyomólag reá nehezkedő hatalom között mint Austria, a mely nagy kiterjedést nem német országainak egész terhével nyomja Németországot, — és egy fiatal, dicsvágó, előre törekvő hatalom hegemoniája közt, a mely már megteremté a német kereskedelem egységét és egyedül képes tengerészetet teremteni. Lehetséges-e — mond ciklik — hogy ilyen választásnál Németország sokáig habozzon, s hogy az ily választásban a római szent birodalom örököseinek elavult hagyományait elébe tegye nagy Frigyes még élő, eleven szellemének? Akármint legyen is a dolog, a szövetség bizonyára nem fog kiépülni azon sebétől, melyet Poroszország ejtett rajta kilépésével. Ezen ő képelem nem tudott az időnek ellenállani. — A szó feltámadhat ugyan még, de nem lesz többé az a jelentése, a mit még néhány nap előtt jelentett. Poroszország kilépésével egy rendszer jutott tönkre, s egy új kezdődik, a melyet még nem ismertünk.

Honfi üdvözlés Deák Ferencnek.

(Háromszékről a zágoni kaszinó tagjaitól.)

Innen, nagy Magyarországi keleti végéről, hol a hideg nyugalommal őt álló Kárpátok tanítanak minket törhetlen kitartással védni ősi jogainkat és szabadságunkat; innen is menjen el tiszteletteljes hódolatunk a haza nagy fiához, törvényes önállásunk erős oszlopához, a polgári szabadság legtisztább elveinek bátor hirdetőjéhez, a haza függetlenségének lelkes apostolához.

Nem hízegés e hódolat — jól tudjuk mi, hogy az méltatlan volna e nagy férfi páratlan szerénységéhez; nem is szokott bizelkedni az egyenes székel jellem — a mi hódolatunk bizodalom, remény és megnyugvás őszinte nyilvánulása, melyet kimondani jól esik honfi érzésünknek.

Bizodalommal ragaszkodunk mi is Deák Ferenczhez: az a nyugodt kitartás, melylyel a haza legkülömbesebb életében, tizenhét évi szenvedésében, s most a remény, várakozás és aggodás napjaiban változás nélkül megállott; az a szilárd erő, melylyel a haza törvényes állását, szabadságát és szent jogait védi; az a hűség és bátorság, melylyel a magyar királyi trón fényét, erejét, s abban a nemzet ősi dicsőségét keresi, támogatja és emeli; ugy mutatják őt nekünk, mint rendületlen sziklát tenger közepén, melyet a felvert hullámok csapkodásai meg nem mozdítanak helyéből, kiben biznánk inkább, mint benne?

Reménnyel említiük mindig Deák Ferencz nevét: nagy tudománya, mely a haza történetének, törvényeinek, jogainak eredetének és megpróbáltatásának, a birodalommal egybeköttetésünkől folyt jó és balsorsunknak legapróbb részletekig terjedő ismeretét magában foglalja; bölcs mérséklete, melynek áttörhetlen erején megompu minden szenvedélyesség és ellenséges indulat fegyvere, jobb jövőt kell hogy hozzanak nekünk; ugy nézzük őt, mint jóltevő napot, mely előtt köd, felleg hiába vonulnak össze, hogy természetű melegt elfoglalják, mely észrevétlenül áttör azokon, s áldásos nyomán ébred és erősödik az élet mindenütt, kitől remélünk inkább, mint tőle, hogy bölcs, tiszta és erős akaratu munkássága következtében majd széppé lesz még e szegény hazának kipusztult földje, új életnek indul fű, fa, virág rajta, s jog, szabadság és virágzó polgári és vallásos élet ülben buzgó hálára zendülhet meg az imádság száz ezrek szívében.

Megnyugvásunk is Deák Ferencz nevéhez van kötve: ha jönnének — Isten ne adja! — új megpróbáltatás nehez napjai; ha meglenne mégis, hogy ész, erő és oly szent akarat hiában sorvadozának egy átok súly alatt; ha a zászló, mely kezében biztatólag leng most, lefordul még, s fátylává lesz a haza megújuló szenvedéseinek éjében: erős szaván, melyet prófétái szelleme monda: „A jog, mit magunk nem adunk fel, nem vész el soha”, megnyugszik honfi bánatunk, s Isten választott fiának nézzük őt, kinek halhatatlan tiszta honfi jelleme ama jelszóban lebeg felettünk: „Én élek, ti is éltek”.

Midőn ez őszinte nyilatkozatunkat, tiszteletteljes hódolatunk bizonyosságul, így közöl tesszük, jól esik kifejezhetnünk a felelti örömrünk is, hogy a különböző hazafias pártok kitűnő férfait a haza nagy fiának jelleme s tekintélye oly szépen egye-

sílette. Oly határozott tiszta elvti honfiak munkássága, melynek Ghiczy, Tisza stb., nem kisebbíti a nagy férfi törekvésének erejét, sőt ugy szolgál segítségére annak a haza törvényes jogai és önálló szabadsága kivívásában, mint a természet természet tiszta és ereje segíti a jóltevő napot áldásos munkásságában.

Vezesd, hazánk nagy fia! azon uton, melyet bátor, erős és határozott szavaid, tiszta és nyílt jellemed oly világossá tettek, hogy a haza minden jó gondolkozásu fia jól ismeri már — vezesd szerencsésen a derék sereget. Mi neked hosszú életet s azon dicsőség mellé, mely az egész haza köztiszteletében — mint legszebb érdemkoszorú — fejedre tétetett, még azt a boldogságot kívánjuk, hogy hallgassa meg és teljesítse a mindenek Ura buzgó szent imádat: „Éljen a haza!!!”

Mély tisztelettel levén a zágoni kaszinó tagjai: Demeter Samu, ref. pap; Kovács Elek, katolikus pap; Szacsay Gábor, Czirják Zsigmond, Bíró Elek, Bereczki Sándor, Izsák József, Földes Bálint, Veres Sándor, Szabó Károly, Kovács Lajos, Beczasi Kristóf, Szöcs Boldizsár, Gál István, Izsák Lukács, Tóth József, Álb Mihály, Álb Ferencz, Bartha Ferencz.

Zágon, június 15-kén, 1866.

A képviselőház által a közös viszonyok tárgyában kinevezett 67-es bizottmány 15-ös albizottmány kisebbségének különvéleménye.

Mindenekelőtt megjegyezzük, hogy a mennyiben ezen vélemény folytán a pragmatica sanctióból reánk háruló köteleességekről lesz szó, mi ezen köteleességeket egyedül azon esetben tartjuk létezőknek, ha Magyarországi irányában is teljesítve lesz mindaz, a minék a pragmatica sanctio illetőleg az 1723. I. és II. t. cz. értelmében, a mely képezi minket illetőleg a pragmatica sanctio, teljesíttetnie kell.

Megjegyezzük továbbá, hogy mind az, mi a közös viszonyok tárgyában e vélemény értelmében megállapítandó lenne, tetteg életbe nem léphet mindaddig míg:

- a) Magyarországi alkotmánya egész terjedelmében visszaállítva nem lesz.
- b) Míg a valódi teljes alkotmányos élet ő Felsége többi országai és tartományaiban is tetteg életbe nem lépett.

A pragmatica sanctioiban a trón öröklés rendének s a feloszthatatlan és elválatlan birtoklásnak meghatározásán kívül, két fő eszme van kimondva, az egyik a közbiztonság s ebből folyólag a kölcsönös védelem, a másik Magyarországi közjogi és belkormányzati önállásának, mint az egész elfogadása feltételének sértetlen fenntartása.

Mindkettőnek egyformán figyelembe vételével állapítottuk meg jelen véleményünket.

A kölcsönös védelem tekintetében vannak kötelezettségeink; Magyarországi mindenkor eleget tett azoknak, most is eleget tenni szándékoznak.

Eddig Magyarországi ezekre nézve is egyedül saját országgyűlése és törvényes fejedelme által intézkedett, ki mint többi országai és tartományainak abszolút fejedelme azokat ezen viszonyokra nézve is ömagá teljhatalommal képviselte, miután azonban ő Felsége legmagasabb trónbeszédje értelmében ezen országait is alkotmányos jogokkal ruházta fel, nem ugyan köteleességként, de a celszerűség szempontjából készek vagyunk arra, hogy önállásunk teljes megóvása mellett velük egyetértőleg intézkedjünk mindazokra nézve, melyek a közbiztonság valóítására okvetlen szükségesek.

- Ilyenek:
- a) külügy;
 - b) a hadügynek némely részei,
 - c) a fentemlített két tárgyra szükséges költségek.

Egyetértőleg intézendők ezek szerint:

I. Azon közttyek, melyek a magyar korona országait és ő Felsége többi országait és tartományait egyformán illetik.

Ezekre való alkotmányos befolyását Magyarországi a 4-dik szakaszban megállapítandó módon gyakorolja.

II. A hadügy annyiban a mennyiben mind az, mi ő Felsége egész hadseregének és így a magyar hadseregnek is vezérletére, vezényletére és belsérvezetere vonatkozik, ő Felsége mint legfőbb hadparancsnok által a 4-dik pontban előadandó módon fog intéztetni.

Ellenben magának tartja fel az ország az intézkedést a hadügyre vonatkozólag minden egyebekben, magának tartja fenn jelszen:

a) A magyar hadseregnek időnkénti kiegészítését. Az ujonczok megajánlásának jogát, a megajánlás feltételeinek, és a szolgálati időnek meghatározását, ugy szintén a katonaság elhelyezését és elmozdítását illető intézkedéseket eddigi törvényeink alapján, mind a törvényhozás, mind a kormányzat körében.

b) A védelmi rendszernek megállapítását, melynek újabb szabályozása vagy átalakítása Magyarországi nézve azonnal is, mindenkor csak a magyar törvényhozás beleegyezésével fog megtörténhetni; végre

c) Saját törvényhozása illetőleg kormányzata utján az intézkedést a magyar hadsereg egyes tagjainak mindazon magyarországi polgári viszonyai, jogai és kötelességei felett, melyek nem a katonai szolgálatra vonatkoznak.

III. A fentebbiekre szükséges költségek menynységének megállapítása.

Mire nézve meghatározatván időnként az V. szakaszban kiírandó módon az arány vagy hányad, amelyben ezen költségekhez Magyarország járulni fog, az évenként szükséges összegek meghatározása a IV-dik szakasz értelmében egyetértőleg fog eszközöltetni.

Ezen összegeknek miként kezeléséről is, az említett IV-dik szakasz határoz, de az iránt, hogy mi módon vettessenek ki és hajtassanak be, Magyarország nézve egyedül a magyar törvényhozás s illetőleg a magyar felelős minisztérium fog intézkedni.

Magyarországot sem a külügy, sem a hadügynek olyan költségei, melyeket ő Felsége többi országai s tartományai, mint a német szövetség tagjai tartoznak viselni, nem illetik; Magyarország minden egyéb államköltségeit a magyar felelős minisztérium előterjesztésére a magyar törvényhozás teljesen függetlenül fogja elhatározni s azokat, valamint minden egyéb adókat is a magyar minisztérium saját felelőssége mellett hajtja be és kezeli.

IV. 1861-dik évi első feliratunkban kimondottuk, hogy az örökös tartományok alkotmányos népeivel, csak úgy, mint önálló szabad nemzet más önálló szabad nemzettel, függetlenségünk teljes megővése mellett vagyunk hajlandók esetenként érintkezni.

Ezen elv meghatározása mellett a külügy és a hadügy meghatározott részeire, és az ezekre szükséges költségekre nézve az egyetértő intézkedés következőleg lesz eszközölendő.

A) a törvényhozási teendőket illetőleg: a magyar korona országainak és ő Felsége többi országai és tartományainak minisztériumai különös érdekezés folytán elköszik az egyetértő javaslatokat, és azokat mindenik, vagy ha meg egyezni nem tudtak volna, az eltérő javaslatokat, és az azokra vonatkozó észrevételeket és ellenérveket az illető törvényhozás elébe terjeszti.

A törvényhozások önállóság tanácskoznak felöltik, meghatározatván, hogy egy és ugyanazon országgyűlés két háza között, nehogy túlságos üzenetváltások által az idő elpazarolassék, minden egyes esetben csupán két üzenetváltásnak van helye.

Ha ily uton nem jött a két ház között egyetértés létre, a kétfőnek tagjaiból szabad választás utján a törvény által meghatározandó arány szerint, egy országos küldöttség alakittatik, mely a kérdéses pontok felett — ha egyetértésre jönni nem tudott — tagjai abszolút többségének szavazatával határoz, s így létrejött határozata az öt kiküldött országgyűlésnek bejelentetvén, annak megállapodásává válik.

Határozatait a két törvényhozó testület az illető minisztériumok által közli egymással.

Ha a Magyarország gyűlése és ő Felsége többi országai és tartományai ezen ügyekre nézve jogosult, teljesen alkotmányos törvényhozó testületben létre jött megállapodás eltér egymástól, mindenik választ a paritás elve alapján saját kebeléből egy javaslat készítő küldöttséget, mely két küldöttség az egyetértés létrehozását megkísérli, s a javaslatot, vagy ha egyező értelemre nem juthatott, az eltérő javaslatokat további tárgyalás és megállapodás végett, az öt kiküldött testülethez beadja.

E küldöttség felváltva Pesten, vagy ő Felsége többi országai és tartományainak önmaguk által ő Felsége beleegyezésével kijelölt valamely városban jön össze.

Ezen küldöttség javaslata felett ugyanazon egy országgyűlés két háza már csak egy fizesetet válthat, s ha egyetértés nem jött létre, a nevében határozó országos küldöttség megválasztásának kell bekövetkeznie.

Igy kell újabb határozatait a két törvényhozó testület ismét illető minisztériuma által közli egymással.

Az országos küldöttség, mint a javaslatkészítő küldöttség, önmaga választja elnöket, tollvivőt stb., s mindeniknek töltséi nyilvánosak.

Megjegyezzük végül, hogy ha mind a magyar korona országában, mind ő Felsége többi országai és tartományainak érvényre jut az Angolhonban gyakorlatban levő alkotmányos elv, hogy a felsőház a budgetet egészen elvetethi ugyan, de egyes tételeiben nem módosíthatja azt, az előadott eljárás épp azon tárgyra a költségekre nézve, mely minden évben rendszeresen elő kell hogy forduljon, jó részt sohasem levén az országgyűlés két házából választandó küldöttségre szükség, sokkal egyszerűbb és rövidebbé válik.

Ha ily módon egyetértő határozat jött létre, az mindenik törvényhozó testület által ő Felsége elébe terjesztetvén, ha a sanctiót megnyeri, törvénynyé lesz.

Azon rendkívüli esetben pedig, ha Magyarország gyűlése és ő Felsége többi országai és tartományai erre jogosított törvényhozó testülete között egyetértés ily módon sem jött volna létre, mindenik felterjeszti megállapodását, a közös fejedelem elébe, ki is mindkét minisztérium meghallgatása után az egyiket vagy a másikat az eltérő pontokra nézve is szentesítheti, mely esetben az általános kötelező erejűvé válik.

B) a végrehajtást illetőleg:

a) a külügyekre nézve a közös fejedelem, az általa mellé rendelt magyar miniszter és, többi országai és tartományai hasonló minisztereinek tanácsával él.

Jogában áll a közös fejedelemnek magát ez ügyekben az uralkodóhoz minisztere által helyettesíteni, ki sem Magyarországban, sem ő Felsége többi országai és tartományainak külön minisztere nem lehet.

A Magyarországot és ő Felsége többi országait és tartományait egyformán illető okmányoknál, mindkét kijelölt miniszter ellenjegyzése szükséges, míg az egyiket vagy a másikat, külön érdeklőknél a körülményekhez képest egyik vagy másiké kívánatik csupán.

b) a hadügyet illetőleg a közös fejedelem

mint legfőbb hadparancsnok, egy főhadparancsnokság utján az országok erre megbízott minisztereinek ellenjegyzése mellett, intézkedik mindazokban, mik a hadügy körében a közbiztonság szempontjából, törvény által egyetértőleg kezelendőkül kijelöltek.

Magyarországon csak az oly rendeletek levén végrehajthatók, melyek saját miniszterének ellenjegyzésével ellátva vannak.

c) a szükséges költségek a fennebb leírt módon megállapítatván, azok illető részét mindenik minisztérium behajtja a kormányzata alá tartozó országokban, és beszolgáltatja rendeltetésükhez képest, a külügyek és a főhadparancsnokság pénztárába.

Ezen pénztárak felett az ellenőrködést, mind a magyar korona országainak, mind ő Felsége többi országai és tartományainak illető minisztere gyakorolja. Az azokról szóló számadások a törvényhozó testület elébe terjesztés végett mindeniknek átadatnak és a jövő budget megalapítására szükséges adatok kiszolgáltatnak.

V. Ha az előjelölt feltételek teljesedésbe menetele után a fennebbiek szerint meg lesz állapítva, hogy mik azon ügyek, a melyek a közbiztonság érdekében czélszerűség szempontjából egyetértőleg intézendők, s hogy mi legyen azok elintézési módja, szükséges lesz kölcsönös alku utján meghatározni azon hányadot, mely szerint ezen ügyek terheit és költségeit a magyar korona országai viselendik.

Ezen alku-megállapítás oly módon történhetik, hogy a magyar korona országainak és ő Felsége többi országai és tartományainak felelős miniszteriumai kölcsönös érdekezés folytán részletes adatokkal támogatott javaslatot fognak az említett arányra nézve kidolgozni.

E javaslatot mindenik minisztérium az illető országgyűlés elé terjesztendi, hol az rendesen tárgyalandó, mindenik országgyűlés az illető minisztériumok utján közlendő határozatait a másik országgyűléssel és mindkettőnek ily módon eszközölendő megállapodásai szentesítés végett ő Felsége elébe fognak terjesztetni.

Ha a két minisztérium a javaslata nézve nem tudna megegyezni, mindeniknek véleménye, mind a két országgyűlésnek elébe terjesztetik, ha pedig a két országgyűlés nem tudna egymással kiegyezni, akkor a kérdést az előterjesztett adatok alapján ő Felsége fogja eldönteni. Az arányra nézve köntendő egyezkedés csak határozott időre terjedhet, annak elteltével ismét ugyanazon módon új egyezkedésnek leend helye.

A fennebbi 5 szakaszban elő van sorolva, hogy minő tárgyakat és minő terjedelemben vagyunk készek a közbiztonság érdekében és czélszerűség szempontjából egyetértőleg intézendőknek tekinteni; meghatároztuk azoknak kezelése módját, meg azt, mi uton lesz majd a terhek és költségek-ből Magyarországot illető hányad megállapítandó.

Vannak ezenkívül még oly ügyek, melyekre nézve az országot semmi nem kötelezettség nem terheli, de melyekre nézve politikai tekintetnél, érdekek találkozásánál fogva czélszerűbb egyetértőleg, mint szorosan elkülönítve intézkedni. — Ilyen.

VI. Szakasz az államadósságok ügye.

Ezeket illetőleg Magyarországot alkotmányos állásánál fogva oly adósságok, melyek az ország törvényszerű beleegyezése nélkül tétettek, jogilag nem terhelhetik.

De kijelentettük már ezen országgyűlésen is a legmagasabb trónszékre felküldött választfeliratunkban, hogy ha a valódi alkotmányosság hazánkban, és ő Felsége többi országában is, mind előbb tettele életbe lép, készek vagyunk, mint már 1861-ki feliratunkban nyilváníttuk, azt, a mit tenünk szabad és önállónak és alkotmányos jogaink sérelme nélkül tehetünk, a törvényszabta kötelesség mértékén túl is, a méltányosság alapján, politikai tekintetből megtenni, hogy azon súlyos terhek alatt, miket az abszolút rendszer eljárása összehalmozott, ő Felsége többi országainak jóléte s azzal együtt a miénk is össze ne roskadjon, a lefolyt nehéz időknek káros következményei róluk és rólunk elháríttassanak.

E tekintetnél fogva tehát és egyedül ezen alapon kész most is az ország az államadósságok egy részének terheit elvállalni és ez iránt előleges értekezés folytán, ő Felségének többi országaiával is, mint szabad nemzet szabad nemzettel felelős minisztériumának közbejöttével egyezkedésbe bocsátkozni. Ezen egyezkedés által lesz az is meghatározandó, hogy azon rész, melyet Magyarország az államadósságokból elvállal, mikép kezeltessek.

Jövőre lehetnek esetek, midőn czélszerűt leendő, hogy valamely új kölcsön felvételére nézve Magyarország ő Felsége többi országai és tartományaival egyetértőleg intézkedjék. Az ily eset jelenlétének meghatározása, valamint az egyetértő intézkedés mikénti eszközölésének megállapítása azonban Magyarország nézve minden egyes alkalommal a magyar törvényhozást fogja illetni. Egyébiránt ünnepelesen kijelentjük e helyen is, hogy a valódi alkotmányosság azon alapelvénél fogva, miszerint az országot saját beleegyezése nélkül adóssággal terhelni nem lehet, jövőre sem fogunk semmi oly államadósságot Magyarországra nézve kötelezőnek elismerni, melynek felvételéhez az ország-nak törvényszerűen s határozottan kijelentett beleegyezése hozzá nem járult.

Ilyen továbbá a kereskedelmiügy.

VII. Szakasz

A kereskedelmi ügyekben a practica sanctio, valamint számos egyéb törvényeink szerint is a magyar korona országai, mint a fejedelem többi országaitól jogilag külön álló, azoktól független országok, saját felelős kormányuk és törvényhozásuk által intézkedni és azokat vámvonalok által is szabályozni teljes joggal birnak.

Miután azonban közöttünk és ő Felségének többi országai között az érdekeknek kölcsönös érintkezése fontosak és számosak, és a kereskedés szabadsága minden tekintetben jótékony, kész az országgyűlés arra, hogy egyrészt a magyar korona országai, másrészt ő Felségének többi országai között más vámegetletek alapelvének figyelembe vételével bizonyos számosságú évek tartására köntendő és időnkint megújítandó vámszövetségi kötéssék, melyben egyszerűsöd annak kezelési módja is meghatározassék.

Ezen szövetség megkötése kölcsönös alku által történne oly módon, mint két egymástól jogilag független országok egyezkedése történne; a két félnek felelős minisztériumai közös egyetértéssel készítsék meg a szövetségi részletes javaslatot s terjeszték mindenike az illető ország gyűlése elé, a két országgyűlésnek megállapodásai lesznek ő Felségének szentesítése alá terjesztendők.

Mint hogy azonban vannak még a kereskedelmi-ügyek kapcsolatban levő más fontos tárgyak is, melyeknek egyetértő leendő elintézése czélszerűbb lehet, szükséges, hogy az országgyűlés saját törvényhozási jogát a kereskedelmi ügyet illetőleg minden egyebekre nézve is fenntartván, nevezet szerint jelezze ki azon illető tárgyakat a megállapítandó módon és határok között ő Felsége többi országaival köntendő kölcsönös egyezmény tárgyaivá tenni hajlandó, s mivel mindezen tárgyaknak részletes megvitatása s kijelölése több időt igényel, mint a mennyivel az alvállászmány a fennfoglalt körülmények között rendelkezhetett, azért azok iránti észrevételeinket mi is a tárgyalások további folyamára tartjuk fenn.

Ezen egyezkedések esetenként oly módon léteztetjenek, mint feljebb a vámszövetség megkötésének módjára nézve előadtunk.

Magában értendő, hogy ha ez egyezkedések nem sikerülnek, az ország törvényes intézkedési jogát magának minden tekintetben fenntartja.

Ilyen végül:

VIII. Szakasz:

a közvetett adók ügye.

Magyarországnak joga ezekre nézve saját törvényhozása és saját kormánya által intézkedni kétségre vonhatatlan és jövőre ő Felsége többi országaihoz hasonlóan az országgyűlés arra, hogy ezekre vonatkozólag kölcsönös egyezkedés útján időről időre oly elvek állapíttassanak meg, melyek lehetővé tegyék a közben lévő vámsorompók vissza nem állítását a nélkül, hogy a magyar korona országai és ő Felsége többi országai és tartományai, a közvetett adók iránt hozott határozataik által egymás azokból eredő jövedelmeit megsemmisíthessék.

Mely utóbbi eshetőségek elkerülésére, ha az elveken egyetértés bármikor nem sikerülne, nem maradna más mód fenn, mint a jogilag úgy is meg nem szűnt közben lévő vámvonalnak, ugymint záróvonalnak visszaállítása.

Az ennek elkerülése czéljából szükséges elvek megállapítása feletti alkudozások ugyanazon módon lesznek vezetendők, mely a kereskedelmi ügyekre vonatkozólag a 7. szakaszban megállapított.

Ezek azon nézeteink, melyekben az albizott-mány többségétől némelyekben eltérő véleményünk a fennforgó körülmények között rögtönözve előterjesztjük.

Nyári Pál,
Ghiyzy Kálmán,
Ivánka Imre,
Tisza Kálmán.

Hadi krónika.

Közlöny, július 2. 1866.

© A múlt hét történetét vérpatakba mártott tollal fogja megírni Kló a jövő nemzedék számára. Az egész északi harczeret vonalán dühöngött a vész, s egyik távirati tudósítás a másik után röpíté a világba szét az elkeseredett küzdelem általános be-következésének híret. Előttünk egész balmazza áll az ilyen telegrammoknak, melyek részint egymást támogatják, részint kiegészítik. A részletekből még mindig kevés az, mi tudomásra juthatott, s a távirati általánosságban tartott stíl nem mindig nyújt egész biztosan tájékozó felvilágosítást az ütközetek fejlődése s jelentőségéről. Annyi bizonyos, hogy a poroszok az egész csatavonalon kemény próbára tették az északi osztrák hadsereg elszántságát. Azonban bármily jelentékeny csaták valának is ezek Münchenrätz, Oswiecim, Trautenau, Skalitz-Nachod, Turnau sat. mellett, általában az a szét, hogy ezek még nem voltak döntő csaták. Az osztrák hadsereg elfoglalta a tervszerű csatavonalat, mit a poroszok meg akartak akadályozni, s ez a vívmány jelentősége. A custozai csatát sem tartják a déli hadjáratot illetőleg döntőnek, s az olaszok új kombinált támadásra készülnek, mely bizonyára a legvéresebbek közé fog tartozni. A nyugati harczereten a hannoverai sereg, melyet a poroszok körülvettek volt, újabb tudósítások szerint keresztül vágta magát, s keleten ismét komoly jellemű bonyolalom fenyeget, Spanyolországban pedig forradalom. A ma esti postával nevezetesebb részleteket várunk a csaták eredményéről. Addig is közöljük a következő adatokat.

Északi harczeret.

— Junius 24-dike óta egyik távirati tudósítás a másik után hoz komoly jelentőségű távirati tudósításokat, melyekből kitűnik, hogy a poroszok az északi harczeret egész vonalán nagy haderőkkel nyomultak be északi Csehországba, s hadi operatívok czélpontja részint Josefstadtt — Prága, részint pedig — a mint gyanítják — egyenesen Olmütz — Bécs. Előhadaikkal már egész Schönbrunnig nyomultak elő, az északi pályállomásig, hol a vaspályát összerombolták, úgy, hogy a vasúti vonatok 27-én már csak Weisskirchenig járhattak. Már Troppanba is, egy telegramm szerint, benyomultak, mindenütt elrombolva a közlekedési eszközöket, hogy a nagyobb csapatelnyomulásokhoz az osztrákok részéről megakadályozhassák s előretörhessenek az olmützbécsi vonalon. A poroszok tere az északi osztrák hadsereget saját területén foglalkoztatni egyszerre nyugat-, észak- és kelet felől.

— Prágából jelentik, hogy valamennyi ottani cs. hivatal és pénztár már jun. 25-én rendeletet kapott, hogy készleteiket s irományaikat ládákba elvárják s készen legyenek, hogy sietőleg elutazhassanak, ha az ellenség közelednék.

— A cseh lapok különböző kém-történetekről beszélnek. Nachodban ugyanis e hó 21-én nagy feltűnést okozott. Hahn porosz vámbívatónaknak egy osztrák czirkáló csapat általi elfogatása. Hahn régóta kémnek tartottat, ki mindennap megjelent Nachodban s midőn 21-kén a határon egy osztrák őrjáratral találkozott, ez által megszólíttatván, futásnak eredt, mire egy katona utána eredvén, őt elfogta és Nachodba hozta. Egy negyed óra mulva 30 porosz lovas- és gyalogból álló csapat jelent meg a határon, melyet később egy erősebb osztrák követett, minthogy azonban az osztrák parancsnok a határszéli hegyi utat jó eleve megerősíté, a poroszok visszavonultak. Hogy az ellenséges csapat Hahn-nal egy időben jelent meg, mindenesetre gyanús, Hahn azonban mindent tagad. Egy más kémnek szintén nyomában vannak. — Prágából jelentik a „Pr. Zig“-nak: Egy Kaspar nevű kiszolgált katona halászatról visszatérve, csekély távol-ságban egy embert vett észre, ki igen szorgalmasan rajzolt s nagy figyelemmel kémlelé a vidéket. Az ember gyanús volt Kaspar előtt s ez utóbbi azon jó öletre jött, hogy az idegent elfogja és a hatóságának adja át. Azt hiszik, hogy a folyó porosz kém. — Az északi osztrák sereg főhadiszállása, mint a lapokban B. Drübenből távirják, jun. 26-án délután innen Pardubitzba tétetett át.

— Junius 27-ke — úgy látszik — egyike volt a legvéresebb napokban. Az egész északi hadsereg hadvonalain csaták vívattak, s Prágából ugyan e napról távirják, hogy a „Tagessbote“ külön lapja jelenti: az osztrák fegyverek fényes győzelmet vívtak ki a poroszok felett. Huszonhárom porosz ágyú zsákmánynul esett. A felállított osztrák vonalokon Benedek vezénylete alatt mindenütt győzelem vívatott ki.

— Prága, jun. 27. Utasok beszélnek, hogy Frigyes Károly herceg egész elbei hadserege, támogatva a testőr-hadtest által, Csehország észak-keleti része felé fordult. Reichenberg körül áll az 1-ső és az 5-dik hadtest; Frigyes Károly herceget és Voigt-Reetz tábornokot oda várják.

A magyar ezredek hősi magatartásáról, s kivált a huszárok harczeredéről a német lapok nagy előszeretettel és rokonszenvvel írnak s huszárcsinnyekről szóló történetek leírását hozzák.

— A poroszoknak eddig nyilván nagy előnyre szolgált, hogy egy parancsnokság alá vannak rendelve, míg a szövetségek nem egy terv szerint működtek, s részben ez okozhatta az austriai északi hadsereg lassúságát. Most ez előny itt is biztosra van, mert egy telegramm szerint a német szövetségek serei Károly bajor herceg vezérletére bíztak, ki Benedek tábornok nagynak rendeltetett alá.

— A poroszok különféle táviratok szerint Königsberg ostromolják; Reichenberg lángborítottatott, s általában a porosz hadsereg megjelenése Csehország területén mindenfelé roppant károkat okoz.

— A hivatalos „Wiener Zig“ írja:

Josefstadt, jun. 27.

A hősiess bátorságu Ramming derék hadtestével ma kemény harczeret állott ki a kétszeresen túlnyomó ellenség ellen. A poroszok a Skalitztól Nachod felé vezető utak mindkét oldalán állottak. Csapatunk, a mint magam láttam, a legborzasztóbb ellentállás dacára kétszer foglalták el a poroszok állását. Mi a legnagyobb heveséssel bal-szárnyunk ellen intézett ágyutűz dacára Skalitzban tartottuk magunkat. Hatodik hadtestünk elérte, a mit elérnie kellett. A poroszok 3 óra felé megszakították a harczeret. A poroszok részéről két hadtest volt tüzből. Mindkét részről igen nagyok a veszteségek, nevezetesen tisztokban. Legtöbb szennvedett volna a Keller gyalogság és a 17-ik vadász-zászlóalj. — A sebesültek éppen most érkeznek ide kocsin és a súlyosan sebesülteket bordják. Az intézkedések felvételükre kitűnnek.

Mindegy 4 óra felé beküldött szemekkel egy porosz parlamentaire érkezett ide, a lezredes a porosz törzskarban. Jövetelének czélja meg nincs tudva. Magas rangja fontos küldetését sejtet.

Josefstadt, jun. 27. Ma ütközet a mi 6-dik hadtestünk között a Holstein hadosztály ne-héz lovasságával a koronaherceg hadserege ellen.

8 órakor első dandárunk indulás közben megtámadott. A poroszok visszaveretettettek, erős állást foglaltak a magaslatokon Skalitz és Zlitz előtt, iv-alakban Neustadt felé; a lejőkön heves harc. A tartalék-tüzérség és négy ágyutelep Josefstadtból csatában volt.

11 órakor: Szerencsés előnyomulás a magaslatokra, a nélkül, hogy tarthatók lettek volna.

A balszárnyon lovasságunk megtámadott. 2 órakor: A magaslatok ellen ismét roham intéztetett. A poroszok mindig több csapatot vonnak a csatába, s azért a magaslatokat nem lehetett megtartani.

A csata 4 órakor megszaktatott. Mindegyik fél megtartja állását. A 6-dik hadtestet Skalitzban este felváltják.

A 10-dik hadtest Trautenau felé indultában kisebb ütközetbe vonott. Nem jelentékeny. Részletek nincsenek tudva. (Pressé.)

Josefstadt, jun. 27. 5 óra 40 p. este.

A harczeret heveséssel folytatták egész délutánig. 2 órakor Skalitz magaslatát ellen nagy veszteséggel roham intéztetett. A poroszok, kik mindig

erősebben lépnek fel, a harcokat megállítják. Ez megszakították teljes eldöntés nélkül. Skalitstól az osztrákok megszállták. Josefstadtnál egy porosz tisztet jelent meg, mint parlamentaire. Trautenaufel a 10-dik hadtest ütközetbe vonatott. Holnap a harc általános lehet. (Presse.)

— Bécs, jun. 28. A harc északon, mely tegnap oly félelmesen gyuladt ki, ma folytatott. A 6-dik és 10-dik hadtest Josefstadtból a sziléziai határ felé nyomulnak előre folytonos heves harcok között. Azt mondják, hogy Reichenberg ég. (Deb.)

— A krakkói csapat-parancsnokság jelenti: Krakó, jun. 27. Este. A poroszok a Visztulán visszamentek. Az Oswiecim elleni támadást intézték 3 gyalog századdal, 3 zászlóalj honvédséggel, egy dsidás-sor-ezredel és egy fél ágyúteleppel.

Lehmann százados a Grünne-gróf dsidások közül 5 szakasz dsidással az ellenséges ezredet, mely a visszavonulást fenyegette, visszaverte és mint hős halt meg; elesetek vele, Lippe gróf főhadnagy és Schönberg hadnagy. A csapatok magatartása kitűnő, a tűzsergő bálulatrámélt. Az ellenség vesztesége igen nagy. A miénk 80 ember, közöttük 5 tiszt.

Hivatalos távirati tudósítások: Az északi hadsereg parancsnokságától. Josephstadt, jun. 28. 6 óra 40 p. délután.

28-án délelőtt 12 óráig a poroszok az általuk előtte való nap elfoglalt állásban voltak Wysokownál. Ez óra körül rövid tűzsergő harc fejlődött ki, mely alkalommal személyesen győztem meg nyolczfontosaink rendkívüli találó képességéről, még 4500 lépésnyi távolságra is.

A „Wiener Zeitung“ magánürgönye: Josephstadt, jun. 28. A Gablenz-hadtest tegnap Trautenauf előtt kemény, de fényes harcot állott ki. Az ellenséget Trautenaufon át visszavetette. Ma délelőtt heves tűzsergő csata Nachod és Skalitst között.

— Asch, jun. 29. A bajorok Szászország felé haladnak.

— Pardubitz, jun. 29. A poroszokat tegnap az osztrákok Gablenz alatt tökéletesen megverték. 1000 halottat és sebesültet otthagya vonultak el porosz területre Glatz irányában. — Tegnap Jicin-t megszállva a poroszok, Edelsheim tk lovas hadosztálya által megtámadtatván, kiverettek Jicin-ből, s Turnau felé húzódtak. Ennek következtében a múlt éjjel Melnikből, Danbából és Leipából nyakrafőre kitakarodtak a poroszok a Niemasba vonultak vissza. (Corr. B.)

— A „Wiener Zeitung“ utólag közli, hogy a josephstadti helyőrségi körházban sebesülten fekszik 58 tiszt, s a legénység közül őrmestertől lefelé 755 ember.

— Tegnap városunkban következő hivatalos távirat tettetett a kir. főkörmányszék elnöksége által közbe:

Lovassági tábornok gróf Haller kormány-széki elnök gróf Crennevillehez. Tábornok-nagy Benedek múlt hó 28-dikáról a 10-dik hadtestnek Trautenaufnál június 27-kéri ütközetéről a következőket jelenti:

Reggel 6 órakor a Schurzál előhaladó hadtesthez tartozó ezredes Mondel előbb dandára Trautenaufot megszállva találta és támadáshoz fogott. A harc élénk volt és lassanként a hadtest minden serei által támogatott.

A hadi foglyok kimondása szerint állítólag az 1. hadtest 3 dandarái voltak azok, a melyeket az ellenség állása fentartása végett egymásután ütközetre bocsátott.

Heves és véres diadal után 3/9 órakor Trautenauf hatalmunkban volt, azonban a tüzelés, bár gyengén, még 9 óráig elartott.

Mintán a 10. hadtest Trautenaufnál megállapodott, Gablenz altábornagy megadta, hogy az ellenség egy erős dandárt küldött Eipel felé, hogy öt oldalban és hátul fenyegeje, erre az ellenségnek ott is ellentállás végett, egy dandárnak visszahagyásával, a Trautenaufot közvetlen délre eső tetőkőni álláspontot foglalta el, mely helyzet ellenében az ellenség további támadást tenni nem mert.

A királyi főkörmányszék elnökségétől.

Déli csatater. — Az osztrákok custozzai győzelme — írja az „Independance“ — Párisban élénk benyomást tett. Austria pártólí nagyon elégtel, azzal is vádolják őket, hogy világitással akarták a győzelmet megünnepelni; Olaszország barátai megdöbbentek. Azonban, úgy látszik, ámbár az olaszok visszavonultak a lombardi területre, de ez csak vereség és nem szétveretés volt. A csapatok bámulatosan vívták a harcot, s a visszavonulás jó rendben történt. A florenzi bűzét se lármázta fel nagyon a vereség.

— Florenzi tudósítások is elismerik az olaszok vereségét; de állítják, hogy az első kísérlet megbiúsulása némhogy szüggedést okozna, sőt további áldozatkészségre ösztöli az olaszokat, s kettős erővel akarnek fellépni.

— Florenzből jun. 26-ról távirják: Giudizolóból a tegnapi csatáról következő jelentés érkezett:

— Az osztrákok hadereje 60,000 emberből állott; roppant számú ágyúval rendelkeztek, s összes lovasezredeiket haználták. Az olaszok az elfoglalt állásokat csak akkor adták fel, midőn az osztrákok

nagy erősitéseket kaptak. Este felé mind az olaszok, mind az osztrákok illető hadállásaikból visszahúzódtak. Gavone hadosztálya a custozzai hadállást a Monte Torre egy részét rohammal vette be, s ezen helyeket az ellenség több rohamra ellenestig tartotta. Cugia hadosztálya elfoglalta Monte Torre egy részét és Monte Crocét; Sirtori hadosztálya pedig S. Luciat foglalta el, s estig megtartotta. Az első hadtest tartaléka Valeggio nyugati magaslatára érkezett, s feltartóztatta azon osztrák haderőket, melyek elől a Ceraie hadosztály kénytelen volt visszavonulni. A teljes rendben végrehajtott visszavonulást Bixio hadosztálya s a lovasság fedezte. Az olasz lovasság többször összefutott az osztrák lovassággal. Az olasz csapatok vesztesége jelentékeny; de azt hiszik, hogy az ellenség még többet veszített.

— Zerbara, jun. 27. Az ellenség Peschiera két nap előtt kezdett bezárólasával felhagyott, s az egész Mincio vonalt elhagyta. Az alsó Pónál előrenyomult ellenséges csapatok is visszamentek e folyón.

A cs. kir. sereg első feladatának fényes teljesítése után a tegnapi napon kipihenve magát, a kiállott fáradalmakból felüdült és lelkesülten kész újabb vállalatokra, s a császár ő Felsége által kimondott és közhírré tett köszönet a táborban nagy ujjongással fogadtatott.

— A „Moniteur“ jelenti, hogy az olaszok támadási tervükről lemondva, Cremona és Piacenzánál összpontosulnak. Cialdini tábornok is elhagyja a Po melletti hadállását, s Bologna felé vonul, Victor Emanuel hadseregéhez csatlakozik.

Ezen mozdulatok után itélve, az olaszok az osztrákok támadó fellépésére látszanak előkészülni. Ezt eddig politikailag lehetetlennek mondták, de katonailag nem valószínűtlen. Újmulatás e tekintetben a félhivatalos „Oest. Ztg.“ következő közlése: „Mely szerint valamin csupán katonai tekintetek tartózkodhatk. Alsó Albrecht herceget, hogy rögtön átvigye actióját lombardiai területre: egy pillanattig sem fog tartózkodni, ha katonai tekintetnél fogva tanácsosnak vagy szükségesnek látszik előnyomulása, az ellenséget saját területén fölkereeni. A déli hadsereg hadműveleteire nézve nem léteznek geographiai határok.

Hivatalos távirati jelentés: 7-dik hadi jelentés. Verona, jun. 27. esti 9 órakor. A Garda tavon levő cs. kir. flotilla őstromzár alá veszi a salói öblöt, melyben az olasz hajóraj tartózkodik. Az ellenséges hajók eddig nem tettek kísérletet a kifutásra.

Folyó hó 23- és 25-én a mi csapataink osztályai átlépték az ország határát a Stelvio hegyháton és a Tonolo-n, s az ellenség előcsapatait visszanyomták.

Folyó hó 26-kán megszálltuk Ponta di Legot. Judicariában a csász. csapatok Innsbruck város tartományi lövészszázadával egyesülten visszavertek egy szabadosapat-betörést. — A mi részünkön Ruziczka százados esett el a 11-dik gyalogezredből.

Az egésznek vezénylését Wickenburg gróf lövész százados vette át. 24 ember esett el és sebesült meg, kik között tartományi lövészek is vannak. Az ellenség vesztesége jóval nagyobb.

— Brüssel, jun. 27. Victor Emanuel Napoleon császárnak ezt távirta: „Egy hét letelte előtt visszavonam a kölcsönt (revanche) vagy nem térek többé vissza.“ — Az olasz hajóhad Pola alatt van összpontosítva (N. Fr. Pr.)

Florensz, jun. 27. Victor Emanuel király azt távirta, hogy a 24-diki csata se meg nem nyertett, sem el nem vesztett. Elrendelte az összes csapatok összpontosítását, hogy a hadjáratot újra meg lehessen kezdeni. (Corr. B.)

— Amadeus hg egy sürgőnyt küldött Párisba, melyben jelentette, hogy a sebe nem jelentékeny, s hogy közelebb már elfoglalandja állomását a hadseregnél. Ceraie tábornoknál kivül még egy másik, Villarey nevű olasz tknok is elesett a custozzai csatában, a kinek családja régóta jelentékeny szerepet töltött be Piemont katonai évkönyveiben. Az elesett tk villafrancai születésű. Albrecht főherceg mérsékelt hadijelentése Párisban, igen kedvezőleg fogadtatott, a „France“ megjegyzése szerint. Ezen félhivatalos lap tudni véli, miszerint a bécsi udvar a legünnepélyesebben fogadta, hogy a villafrancai művet minden körülmény között fenntartani kívánja.

Keleti mozgalmak. — Azon örvendeztető hírek, miszerint a Dunafejedelemiségre nézve a beavatkozás veszélyei el lennének bántva, alig pár napig tartottak magukat, s ez oldalról is ismét csak nyugtalanító tudósítások érkeznek.

— Bukurestből jun. 23-ról távirják, hogy a törökök benyomulása igen valószínű, minek folytán Gyurgyevó s más dunamenti városokba sok menekülő család érkezik, mivel a törökök átkelését a Dunán naponta várják. A hivatalos „Moniteur“ egy törvényt hirdet ki, mely a hadügyministert felhatalmazza, hogy mindent, mi a hadilábra állított hadsereghez szükséges, teremtsen elő requisitio (!) útján, s Magheru az önkényesek parancsnoka harcias proclamatiot bocsátott ki.

— A „Magyar Világ“nak meg Bécsből ugyan-csak jun. 28-ról távirják: Az orosz intervenció a dunai fejedelemségekbe valószínű.

Esti posta. Ismét új s meg új csaták északon, hol a háború — úgy látszik — oly erővel dühög, mintha ott a vész fúriái perczig sem akarnának pihenni.

A prágai lapok tudósításai szerint, jun. 29-én Obivalkowitznál, Skalitst és Königinhof közt, szintén nagy csata volt, mely másnap is folytatottat, s az austriaiakra nézve kedvezőleg. Ugyancsak 29-én Kostnál, Turnau közelében, megint egy más nagy ütközet volt, a hol — mint írják — a poroszok tökéletesen megverettek. Gietschiu előtt hasonlóképp ütközet volt, honnan a poroszok Turnau felé vonultak.

Lipót főhg megbetegedvén Pardubitzból elutazott, s a 8-dik hadtest parancsnokságát Weber vezérőrnagynak adta át.

A „France“ szerint a custozzai csata folytán a halottak és sebesültek száma olasz részről 10,000. Austriai részről 6000. A „Triest. Zeitung“ szerint 25,000 lenne a mindkét részről halottak és sebesültek száma.

Triesztből jelenti, hogy Chioggia mellett, a legerősebb pont Veneze védegyrtzetében egy olasz hajóhadosztály által agyuztatik.

Mi kaptuk s közöttük volt legelőször azon hírt Bukurestből, miszerint egy oláhországi hadsereg feladata lenne Erdélyt fenyegetni. Mint képtelenség kétségbevonunk azonnal. Most több lap hozza azon értesítést, miszerint egy ily vállalat eszméjével csakugyan foglalkoznak román szomszédaink. De mi njabban is képtelenségnek nyilvánítjuk, s kétségbevonjuk, hogy ily eszmével komoly férfiak foglalkozhatnának Bukurestben.

— Tábornagy B e n e d e k Dubenezből, június 30-ról jelenti: Az 1-ső és a szász hadtest visszazoritása kényszerít engem, Königrätz irányába visszamenni.

Különfélék.

Gróf Mikó Imre, ö nmga, Kolozsvár városa érdemdús képviselője, tegnapielőt érkezett haza Pestről.

— Az idei termést illetőleg több oldalról kaptunk lehangoló tudósításokat. A május 24-diki dé, úgy látszik, a Királyhágón innen is több kárt okozott, mint hittük volna, s hozzájárulván a tartós szárazság, mely épp a gabonaszem fejlődése napjaiban uralgott egész a múlt hét végéig, sok szép remény megfűszult. A Mezőségről éppen agasztó hírek érkeznek; az aratás reményei ott alig ígérnek elvetett mag visszafordulását, az is, mit így tán nyerhetni, elmeszevészett, kifejeletlen. Átok van ez éven minden tekintetben, s reményeink látatárain csak fellegek borognak.

— A lelkes Dézs város társalkodó-egylete e hó 8-kára ünnepélyt rendez azon alkalomra, midőn Deák Ferencz jól talált olajfestésű arcsképe, melyet Belő-Szolnokmegye országgyűlési képviselői küldöttek ajándokul az egyletnek, az egylet nagy termébe el fog helyeztetni. Az ünnepélyre a vidékről a kitűnőbb értelmiség hivatalos, elnökül ez alkalomra Wéer Farkas főispán s jelen nem léte esetében Torma István kérészt fel, Róth Pál Deák Ferencz ismertetésével, Medgyes Lajos ismert költőnk egy bizalmi nyilatkozat szerkesztésével van az egylet által megbizva.

— Alsó-Fehérmegye vingárdi választó kerületének minden ajku fiaitól egy bizalmi nyilatkozat küldetett Deák Ferenczhez, melyet július 12-kén délelőtti 9 órakor nyújtották át azon megye érdemes képviselői b. Kemény István és Boér János urak, rövid és meleg nyilatkozat mellett, mit nagy hazánkba meleg és szívélyes köszönettel fogadtak. Reméljük magát a nyilatkozat szövegét később közölhetni.

— Pozsonyból írják lapunknak: Pozsony, június 30. A ma délutáni vonattal az északi sereg 400 sebesültet várnak ide, délelőtti bort és szivart gyűjtöttek számukra. A hadjárat szerencsés kimenetelért tegnap délután a város melletti kálváriára nagy búcsú-járatot tartottak. Mint a dologban avatottaktól hallhatni, Benedek tábornagy haditerve a leggenialisabb és elhatározott.

— Még mind nem akare virradni? Meddig fog még az erdélyi ember idegennek tekinteni szülőföldén? s meddig lesz kénytelen háttérbe szorulni idegenek előtt, éppen mint a Bach-epochában? — így kezdődik egy Szebenből vett német levél, mely sok tekintetben igazolható, de nem közölhető keserű kifakadások után, arról tudósít, hogy az „az erdélyi Staatsbuchhaltungnál benszültöttek mellőzésevel június 10-kén három idegen nevezetett ki 1000 forintos fizetésekre, u. m. Strobel F., Breitmeyer J., és Schwank D. urak.

— A harcztérről vett tudósítások alapján a bécsi lapok nem győzik eléggé magasztalni a magyar ezredeket, s kivált a huszárok derék magatartását és harckedvét. Prágában roppant néptömeg várta a sebesülteket szállító szekerek sorát, s midőn meglátta az első huszárok csákóit, slawak és aztán „éljen“-ekkel üdvözölte a sebesülten is komázó vitézeket. A custozzai csatánál is példány-szerűleg harcoltak a magyarok, s nem egy adomkering már a bécsi lapokban egyes huszárseregéről. A német lapok ezen sympathicus figyelme a magyarok iránt, mindenesetre méltánylandó. De jól jegyezi meg Schuselka a reformban, hogy hát

nem igazságos ezt a háborút „németeknek németek elleni harca“ gyanánt characterisálni. Az „Oest. Ztg.“ követi is e jó tanácsot, s azt mondja: „ezen mostani háború eminenter magyar háború.“ Miért? Mert — nyomond — a Németországból kiűzetendő Austria okvetlenül szláv birodalomává válnék, a mitől pedig minden magyar borzad. „A „Hon“ igen helyesen jegyzi meg, hogy ily argumentummal veszély nélkül ijesztgethet ugyan az officiosus lap minket magyarokat, de a szlávok kedélyére az éppen nem kedvezőleg fog hatni, s méltán rosallja ezen okoskodást.

— A helybeli növénylet az idén is meg fogja tartani az évenként rendezni szokott fátartást, mely szokás szerint női diszmunkák, gazdaságyoni és kerti productumokból áll. A részletes tervezetet helyszíntje miatt közelebből fogjuk adni.

— A pesti lapokból értesültünk, a magyar katolikus clerus 200,000 forinttal járult a háború költségeinek fedezéséhez.

— Kolozsvár városa részint már megkapta, részint pedig közelebből meg fogja kapni a 165 ezer forint urbéri kárpótását a Felek és más jószágaiban vesztett urbériségeiért. Vajha fel lenne használva ez alkalom arra is, hogy a sokszor fel-említett sétatér-utczát megmentsék bűshűdt légétől.

Valóban nem vagyunk képesek eleget csodálkozni, hogy idáig is el tudták tűrni e botránys fedetlen csatornát, melyet policalis szempontból is már rég be kellett volna fedetni. Vagy talán éppen az a baj, hogy a helybeli nyilvános organumok zaklatják ez utca rendezését? — Sokkal komolyabbnak ismertük városunk előjáróságát, semhogy ily kicsinyes kérdéért engedjen halasztatni egy visszautasíthatlan kötelességet.

— A tegnap utazott el hazánk jeles természet bűvára s muzeumunk fáradhatlan szorgalmu t. öre Pávai Elek a classicus szépségek hazája Görögbonba. Ez utazás a sweiczi kormány költségén fog megtörténni, célja pedig Görögország több szigeteit, különösen pedig az njonnan keletkezett Santorin szigetét, mely köztudomás szerint csak a múlt évben emelkedett ki a tengerből, geologiai szempontból vizsgálni meg. Ez érdekes utazásban Pávának társai lesznek a sweiczi születésű Escher, az olasz Gamberini, a francia (Marseillei) Dufour és a hollandi van Deeken, megannyi kitűnő bajnokai az európai tudományos világnak. Az eredeti tervben Czirkassia is bele volt foglalva; de a később felállított orosz hadsereg miatt visszavonatt. Óhajtuk, hogy utazásukat a legszebb siker koronázza, hisz az eredmény közös lesz velünk is.

— A szász királyné Magyarországra fog jönni. Fűtreden ugyanis azon szobákat, melyeket ő Felsége a császárné számára rendeztek be, a szász királyné fogja elfoglalni.

— Bulyowszky Lilla asszony külföldi műutazása, úgy látszik, nem csak szellemi, de anyagi tekintetben is fényesen sikerült, mert legközelebből egy 60,000 frtos házat vásárolt Pesten.

— A lichtensteini hercegi család közelebből érzékeny csapást szenvedett. Lichtenstein Ferencz betegsége felől már írtunk e lapok hasábjain; Lichtenstein Frigyes Veronában oly veszélyesen betegült meg, hogy neje Bécsből Veronába már leutazott s éltéhez kevés a remény; egy Lichtenstein pedig Csehországban a poroszok elleni üszszelttközésben nehéz sebet kapott.

— A bucsúrtekeleten, melyben a Deák-párt vezérétől testületileg elbucszott, Szentiványi Károly, a népképviselők elnöke, Hugo Károly költőnk javára aláírást nyitott, saját nevével kezdvén meg az aláírók sorát.

— A Custozzánál ejtett olasz foglyok eddig Bécsbe érkeztek. Egy részük kaszányába jó, míg a többieket hazánkba szállítják.

Politikai hírek.

Austria. Bécs, jun. 26. A „P. L.“-nak írják: „A már annyiszor jelentett és ismételve meg-hazudolt utazása császár ő Felségének az északi hadsereg főhadiszállására végre be fog következni. Sőt már azt hitték, hog ma fog elutazni ő Felsége, midőn az északi pályához kocszott; azonban ezen császári látogatás célja az volt, hogy meggyőződ-jék, vajlon a sebesültek elszállítatása és fogadtatásuk tekintetében megtörténtek-e minden előkészítletek. Császár ő Felsége, mint halljuk, csak holnap után fog elutazni, mintán császárné ő Felsége és a császári gyermekek Ischből ide fognak érkezni. Általán azt hiszik, hogy a császárnak az északi hadseregnél való megjelenése után főcsapás fog intéztetni.“

A „Wiener Ztg.“ közli a sziléziai helytartó elmozdittatását. Okot erre a helytartó igenis félénk magatartása adott volna, ki a valódi és képzelt ellenség előli félelmében az országos pénztárakat egy helyről a másikra vitette, és riasztó sürgőnyöket küldött a ministeriumhoz Bécsbe.

Angolország. London, jun. 25. Russell és Gladstone a parlamentben közlik: Mintán a kabinet beadta lemondását, a királynő tekintve a bonolyult helyzetet kéri megérkezését bevárni, mint-hogy azt reményli, hogy a ministerium lemondását visszavonja. A királynő Russell és Gladstone holnap déiben fogadja Windsorban, és azért az ülés holnap esteig elnapoltatik, Russell még kinyilatkoz-

tatja, hogy a hannoveriak fegyverletétele és az Olaszországban vívott csatáról mindez óráig nem érkezett hivatalos tudósítás. Az ország különféle részeiben reform-meetingek tartottak, oly célból, hogy az alsóház legutóbbi szavazata ellen tiltakozzanak, s a királynőhöz kérvényt intézzenek az iránt, hogy a minisztérium leköszönését ne fogadja el, hanem a parlamentet oszlassa szét, az országra appellálván. A királynő azon birte, hogy a minisztérium vereséget szenvedett, elhatározza az udvarnak Windsorbá visszamenését siettetni, s hétfőn, f. hó 25-én már elhagyja Balmoralt.

Franziaország. Páris, jun. 26. A császár elutazása Vichybe elmarad. Jul. 14-én Nanchyba megy. „Epoque” egy hírt emlit, mely szerint a semleges hatalmak küldöttjei összejárnának Párisban, hogy a háboru határait kijelöljék és a semlegességi föltételeket megállapítsák. A chalonsitáborban szoros fegyvelem uralkodik. Azt hinné az ember, hogy a csapatok már ellenséggel állnak szemben. Ez azért van így, mivel nem tartják lehetetlennek, hogy a táborból határra fognak vitetni a csapatok. Egyébiránt egy más ellenségtől, a cholérától félnek, melynek a táborból távol tartására nagyszzerű elővigyázati intézkedések tettek.

Az esti „Moniteur” jelenti Madridból: „A miniszterek az alkotmányos szabadság ideiglenes felfüggesztését kívánták a kamarától a viszonyok komolysága tekintetéből. A kamara holnap fogja tárgyalni a kívánalmat; e célból egy bizottság alakították, mely a kormány kérdéses kívánalma fölött kedvezőleg nyilatkozott.”

Olaszország. Flórencz. „A háboru megkezdett”, mondja az „Opinion”, Poroszország bevonult Hannoverába és Szászországba, míg Austria Siléziát fenyegeti. Ünneplés pillanat az ránk, Németországra és Európára. A legkedvezőbb feltételek alatt indulunk a küzdelembe, oly kedvezők alatt, melyeket egy év előtt nem várhatunk. Derék hadsereg, hatalmas hajóhad, lelkesült áldozatkész nép, nem vak, hanem öntudatos erőbe vetett

bizalom, a büszkeség érzete, hogy Olaszország először lép fel önállóan oly ellenség ellen, kivel csak háboruban végezhet, ez belső helyzetünk jellemzése. Ha a külsőre tekintünk, látjuk, hogy még nem kezdett nemzet valaha háborút, mely a nép és a legjelentékenyebb kormányok rokonszenvét hasonló mértékben bírta volna. De mindenképp figyelemre méltó Poroszország közreműködése, mint az Európában beállott változás az érzelmeik, eszmék és erők körében. — Ki hitte volna 1848 és 1859-ben, hogy elkövetkezik azon nap, melyen Poroszország és Olaszország egyesülni fognak egy Austria elleni háborúban? A cikk ezen felkiáltással végződik: „A király és hazáért előre!”

Pol. Hetilap. levelezője írja: A hadkészsületek folyvást haladnak, az 1842-diki, 1843-diki s 1844-diki tartalék is behivatott, mely 100,000-re rug, s most szorgalmasan gyakoroltatik, a Mont Cenisén még nem szűnik a lőszállítási, sőt négy száz betanult lő Marseilléből egyenesen Genuába érkezett, melyet a francia pattantyúság az olaszoknak kölcsön adott. (!) Garibaldi szemlét tart az önkényes csapatok felett.

Németország. Frankfurt, jun. 23. A porosz kormány a hannoveri minisztériumot Hannoverben felfüggesztette és ideiglenesen hannoveri minisiteri tanácsosokat bízott meg a kormányzás tovább vezetésével.

Frankfurt, jun. 25. Éjjel. A szövetséggyűlés mai ülésében Anhalt és Waldeck bejelentették a szövetségből kilépésüket, mit azzal indokoltak, hogy a jun. 14-ki szövetségi határozat a szövetség megszegése. Az elnökség azt válaszolta, hogy Szászországnak, Hannovernek és Hesseennek Poroszország általi megtámadtatása és nem a szövetségi határozat volt a szövetség megszegése, s hogy Waldeck az erődökbeni szolgálata behívott és meg is ígért contingens visszatartása által szavát megszegte.

Karlsruhe, jun. 15. A nagyhg visszahitta Berlinből rendkívüli követét és teljhatalmú ministe-

rét, Türrheim bárót. A „Karlsruh. Ztg” jelenti: Flemming, az itteni porosz követnek megküldötték uttleveleit; a badeni követ Berlinből visszahívott.

Moldva-Olahország. Bukarestből írják a „Wanderer”-nek jun. 22-ről: „Hirlik, hogy a magas porta Franciaország és Anglia követének nyilatkozata folytán kész volna Károly herceget elösmerni; sőt még e három hatalom közt forma szerint előkészített szövetségi szerződésről is beszélnek ellenvotumul az Oroszország részéről várt ellenséges működés ellenében. Konstantinápolyi tudósítások szerint az utóbbi napokban Ignatiev tbk befolyása ott csökkent. Ez Rusdi basának az új nagyvezérnek megütközését fejezte volna ki a magas porta határozatlansága felett, minek folytán a Dunafejedelemségekben az abnormitás naponként növekszik, mely különben az oláhországi batárör zendülés és a moldovai meghiusult zsidótlódzás által eléggé meg van fejtve. A nagyvezér feleletéről a következőket hallom: „A magas porta — ugy vélekedik a török miniszterelnök — Romániának állapotáról pártatlanul informáltatta magát és ennek következtében jelenleg inkább hajlandó Károly herceget csapataival támogatni, mint azok segélyével az országból kiűzni.” Az orosz excellenciás erre látszólagos ígátottsággal hagyta volna el a kiballgatási termét ala Mentsikoff. A herceg magatartása és a hadkészsületek folytatása mindenesetre ellenkezik a fennebbi hírekkel, ha itt nem sietnének mindjárt azt oly módon megzafalni, hogy a hadilábra állított román hadsereg nem a törökök elleni védelemre, hanem más célra szándékolatik felhasználni.”

Oroszország. Sz. Pétervár, jun. 16. Az orosz külügyminisztérium közlönye, a „Journal de St. Petersburg” írja: „Eszes és belátással bíró férfiak, kik a roppant állam belsejében Sándor császár által végrehajtott nagyszerű reform- és haladási művek iránt méltó elismeréssel viseltetnek, és tudják, milyen buzgó ragaszkodással munkálkodik azokon a császár és a nemzet: könnyen át fogják látni, miszerint egy hatalom, mely a béke

fenntartására minden tőle kitelhetőt megtett, épp oly kevés kedvvel s hivatással bírhat olyan harcra keveredni, mely az ő vélekedések szerint kikerülhetetlen volt. — Ugyan e lap Poroszországnak fogja pártját Austria ellenében, a támadást illetően, s a következő megjegyzéseket teszi e részen: „Akárki kezdi meg a harcot, a felelősség arra hárul, a ki előidézte; mert ha vannak hasztalan háborúk, vannak elkérülhetetlenek is. Az államok türelmének épp úgy, mint egyes egyénekének vannak határai, s emberi észjárás szerint kevésbé megrovandó a ki út, mint a kifejtése által előidézte azt, föltéve, hogy ha a sértő és sértett egyenlő erővel bírnak.”

Ujabb. Páris, jun. 29. A mai „France” meghazudolja a chalonsi tábor megszüntetésének híret. Mint a „Memorial. dipl.” jelenti, Mülinen gróf Bécából ide érkezett.

Insbucki hírek szerint, a garibaldisták közléseinek hírére 40,000 önkényes állt ki a tirolói főnt védelmére. („P. L.”)

London, jun. 29. Derby fölhívta a független vigheket közremunkálásra a kabinet újra alakításánál; mindeddig sikertelenek maradtak az ajánlatok. Poroszország nagy előnye annak erőlyes a határozott előnyomulása által általános elismerést nyernek. Austria, mondják többi közt, Németországban a dolgok régi rendjének fentartásáért küzd, melynek természetellenessége kétségkívül és a nép óhajával és szükségleteivel nem egyez meg.

Távíratí tudósítás a bécsi börzéről.

Junius 30-kán: 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 64.—. 5%. Metalliques 100 frt. 60.—. Bank-részvény 728.—. Hitelintézeti részvény 200 forint 142.80. London 10 ft st. 100 frt 23 1/4. kr 126.50.—. Ezüst 125.50. Cs. kir. arany 6.05.—. 1860. kölcsön 77.—.

Junius 27-kén: Földtehermentesítő kötvény magyarországi 64.—. Erdélyi 60.—.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

NEM HIVATALOS.

(225) Minthogy több helyen hamisított florenczi Pagliano-féle vértisztító Syrupot árulnak, ösztönözve éreztet magam Bécsben egy főraktárt állítani fel, mely Raftl József urnál van Prater 15 sz. és az áratok újlag lejjebb szállítottam. Egy üveg ára 1 frt 50 kr. 1 tuczet 15 frt. 5 tuczet 67 frt 50 kr. Teljesen föllelgesnek találom ezen szert bővebben ismertetni, melynek oly sok ezer ember köszönheti egészsege helyreállítását, és csak annyit jegyzek meg, hogy minden jót akaró családapa feladatául tűzze, hogy ezen szer mindig kezénél legyen, minthogy ez hideglelésnél, benső gyuladásoknál, forrolásnál és gégelembnél, melyek gyakran előfordulnak gyermekeknél, nem lévén orvos mindjárt kéznél, a legjobb sikerrel használható. Ezen szer a belső rossz nyálkakat feloldja és az emésztés és ürítés elősegítése által kitakarítja; a hámorhoiban szenvedőknek felülmulhatlan szer. Minthogy a vér megakadása által sok betegség származik, az első adag használása alkalmával meglehet győződni a vértisztító syrup hatásáról, mely a már idült időszakai betegségeknek is segélyt hozott. Mindenkik, a ki 8—14 napig 1 teli kanállal veszen, frissebben s egészségesebben érzi magát, és egy betegség sem verile oly hamar.

Bővebben láthatni a minden üveg mellé mellékelt 94 oldalból álló használati utasításban.

Florenczből csak 100 üvegből álló küldemény vállaltatik el.

PAGLIANO HIERONYM, florenczi gyógytanár.

(213) Erdélyi földtehermentesítési kötelezvényeknek legrövidebb uton új szelvénynyi ellátását minden felelősség mellett elvállalja

Kádbébo Istvan kereskedése

Marosvásárhelytt.

Bérmentes levelekre azonnal válaszoltatik.

(209) (8—8)

Nuridsán Testvérek

Kolozsvárti.

1/2-ed százalék és a postailték megtérítése díjért ajánljuk magunkat az erd. földtehermentesítési kötvényeknek új kamat-szelvények keli ellátása kieszközlésére; igérvén e részen b. cz. megbízóinknak, hogy a kötvények kézhez vétele napjától számítva 8 napok alatt új szelvényekkel ellátva azokat viszont kézbesítendjük.

Felkérünk tehát minden t. cz. uraságot, kezénél lévő földtehermentesítési kötvényeit, a még jelen évi július 1-sőjével lejárandó kamatszélvényekkel együtt — elsőbbség új szelvénynyi ellátása, másodiknak beváltása végett, nevünkre czimezve Kolozsvárra b. tordautza VIKOL-házhoz beküldeni.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárti.

kapható:

Legujabb csata-térképek!

Németországi csata-térkép 25, 50, 60 kr., 1 frt.

Olaszországi „ 20, 60 kr., 2 frt 3 frt.

Csatahely jelző-lobogók. 12 darab 10 kr.

Julius Caesar története.

Irta III. Napoleon. II-ik kötet. Ára 4 frt.

Toldy István. A magyar politikai szónoklat kézikönyve, a legrégibb időkől a jelenkorig. I kötet. Ára 2 frt 50 kr.

Rüstow. Az 1848—49-dik magyar hadjárat története. Fordította Áldor Imre. 2 köt. 4 csata-térképpel. Ára 5 frt.

Entz F. Hollandi útam különös tekintettel borüggyünkre és a gallisatio értékére. Ára 1 frt 50 kr.

Az ifjú Anacharsis utazása Görögországban. Barthelémy után az érettebb ifjuság számára Hanthó Lajos. Ára köve 1 frt 80 kr.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutza 74 sz.)

Mai számunkhoz van mellékelve: Előfizetési felhívás „Magyarország és a nagy világ” politikai képes lapra.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj

Dr. H. BERGHAUS, vollständiger

Universal-Handatlas der neueren Erdbeschreibung

über alle Theile der Erde in 114 Blättern.

Börsarokba köve ára 10 frt.

Ugyancsak Stein János könyvkereskedésében előfizethetni a

„Magyar Bazar”

szépirodalmi és divatlapra, megjelenik havonként kétszer a német Bazar

mintájára és képeivel, szabási-mintákkal, és minden hóban

egy SZÍNES DIVATKÉPPEL.

Előfizetési ára: Postai küldéssel 1/2 év 2 frt.

1 év 4 frt.

Befőttes és más üvegekre a drága Lantorna helyett a tartósabb, czélszerűbb, tisztább és sokkal olcsóbb

pergament papir

jött használatba.

Kapható kisebb és nagyobb darabokban 8 krtól 50 krig

Kolozsvárt STEIN JÁNOS papirkereskedésében.

Előfizetések a bel- és külföldi

KÖNYV-, MŰ- ÉS HANGJEGY

RAKTÁR.

DEMJÉN LÁSZLÓ

könyvkereskedése

KOLOZSVÁRTI FŐPACZ.

MINDENNEMÜ

irodai megrendeléseket

(65) elfogad, és azokat kiváló figyelemmel (8—*)

PONTOSAN és GYORSAN teljesíti.

Es vidékre is árfőlemlés nélkül rögtön elküldi.

Minden könyv- és hangjegy

legyen az bárhol és ki által hirdelve vagy kiállítva, ugyanazon

áron a fentezimzett könyvkereskedés által kapható vagy

megszerezhető.

Könyvjegyzékekkel

az irodalom különféle szakmáiról készséggel szolgál ingyen.

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

személyes közlésre és a közlésre

(219) (3—3)

Eladó jeles borok.

Alólírtul Erdély legjelesebb bortermő

vidékeiről

1862-ik évben szűrt több hordó

szinbor,

sajtolás, rizling és aszszu, akó és hordó

számra eladó. A borok úgy vannak kezel-

ve, hogy azokat akár üvegekre lehuza,

akár hordóban szállítva, csillogó tisztasá-

gukból nem veszítenek, fel nem zavarodnak,

meg nem törnek, ülepedést nem raknak.

Venni szándékozik a borok áráról, bér-

mentes levélre azonnal értesítenek; oly

helyekre hová posta jár mustra is küldetik.

Tordán, junius hóban

LENGYEL ADÁM.

(214) (3—3)

A tordai czifrafogadó

minekutána eddigi haszonbérleje, már most

többé tőle nem függethő akadály miatt,

kényszerült arról felmondani, — ujabban,

és lehető legrövidebb idő alatt, haszon-

bérbe adandó. Mirenéve a vállalkozók

felhívatnak, hogy ehez képest siessenek a

tulajdonossal Tordán érintkezésbe jönni.

(216) (3—3)

Hirdetmény.

Tordamegye felső kerületében Vets

helységében Szász-Régentől egy óra tá-

volságra a Gyergyóba vezető utvonál és

Maros folyója mellett, egy 18 mäsára ké-

szített igen jó állapotban lévő szeszgyár,

a gyárhoz megkivántató fa szükséglettel,

szükséges istállókkal, külön lakházzal, s

minden szükségességekkel ellátva, több szom-

széd helységekben lévő korsomajog és a

Maroson lévő 3 kövű lizstelő malommal

több több évekre haszonbérbe adandó. A

bérleti óhajtok a feltételekről értekezhet-

nek Szász-Régenben lakó

BALÓCH FERENCZ, ügyvédnél.

(218) (3—3)

Eladó kosbarányok.

Tisza László ur M. N. Csáni juh-

nyájából mintegy 30 darab 1/2 vér angol

idei kosbarány levén eladó, ezennel köz-

hírré tetetik, hogy darabjának ára Szent-

Mihály nap előtt 10 frt o. b.

Venni kívánók forduljanak

SANDTNER KÁROLY,

gazdatisztvez.

Utolsó posta Gyéres.

(222) (2—3)

HEY VILMOS

zongora készítő Bécsből megérkez-

vén, ajánlja a szállásán lévő új szer-

keztű kurtá zongoráit (Stuzflügel)

a legutányosabb áron. Továbbá fel-

válal helyt, mint vidéken minden-

nemű igazításokat, zongora hango-

lást.

Értekezhetni vele na-

ponta búzautoza 120 sz. alatt.